

ชื่อเรื่อง: โครงการศึกษากรณีตัวอย่างนโยบายและการสอนภาษาต่างประเทศของญี่ปุ่น
 ผู้วิจัย: นางสาวทิวิชา แพทัยวิญญุลิ์ และคณะ
 สถานที่: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ปีการศึกษา: 2549

บทคัดย่อ

โครงการศึกษากรณีตัวอย่างนโยบายและการสอนภาษาต่างประเทศของญี่ปุ่น เป็นญี่ปุ่นแบบการวิจัยเชิงคุณภาพจากเอกสารและการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับนโยบายและการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศที่อยู่ในสถานภาพทางภาษาเดียวกันกับประเทศไทย กล่าวคือ เป็นประเทศที่มีภาษาประจำชาติและประชากรใช้ภาษาประจำชาติเป็นภาษาหลักเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และภาษาต่างประเทศที่ใช้เพื่อติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติเท่านั้น งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อศึกษาพัฒนาการการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของประเทศญี่ปุ่นซึ่งมีสถานภาพทางภาษาคล้ายประเทศไทย แต่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่สูงกว่า เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับโครงการย่อยเรื่องการทดลองวิธีการสอนที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ท่อไป รวมทั้งเป็นข้อมูลสำคัญอันหนึ่ง ที่จะช่วยในการวางแผนนโยบายภาษาต่างประเทศของไทย จากการศึกษาพบว่า การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศญี่ปุ่นเริ่มมีมาตั้งแต่ก่อนสมัยเมจิ และมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องอย่างไร้ความ การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนนโยบาย การศึกษาของญี่ปุ่น ซึ่งมีอิทธิพลต่อทิศทางและพัฒนาการของการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงได้รับอภิปรายการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในญี่ปุ่น โดยใช้การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในประเทศญี่ปุ่นสามครั้ง ดังนี้ 1) การศึกษาภาษาต่างประเทศในสมัยก่อนเมจิ (2) สมัยเมจิถึงสังคมโลกครั้งที่สอง (1868-1952) (3) สมัยหลังสังคมโลกครั้งที่สองถึงปลายศตวรรษที่ 20 และ (4) สมัยต้นศตวรรษที่ 21 (2000-2005) ในแต่ละช่วงจะกล่าวถึงการศึกษาภาษาต่างประเทศทั้งในระบบ และนอกระบบการศึกษา โดยจะครอบคลุมเนื้อหาทางด้านนโยบาย สภาพการเรียน การสอน และปัญหาที่พบ

Research Title: **A Case Study of Foreign Language Education and Policy in Japan**
Researchers: **Ms Tavicha Phadvibulya et al.**
Institute: **Chulalongkorn University**
Year: **2006**

Abstract

This case study aims to investigate foreign language education and policy in Japan from related document and interviews. Japan is a monolingual society where people in the nation use Japanese as the official language and the only means for everyday communication. Any other languages are considered foreign languages. According to the findings, foreign language education in Japan began since pre-Meiji period. From then on, studying foreign languages becomes an interest among Japanese people. They have been trying to improve teaching methods and learning conditions in many ways. Inevitably, foreign language education has been in all respects affected by changes in political movement, economy and society. Due to three major events, there are four interesting episodes in the foreign language education in Japan discussed in this research work: (1) foreign language education in pre-Meiji period, (2) Meiji period to pre World War II (1868-1952), (3) post World War II to the end of 20th century, and (4) the beginning of 21st century (2000-2005). In each period, foreign language study in both compulsory and non-compulsory education is illustrated. This study holds its main implication to the development and policy of foreign language education in Thailand, a monolingual society similar to Japan. However, Japan is more advanced in terms of economy and technology. The findings can be used as a reference for further research and development of a foreign language teaching method for any particular context. As well, it can be a resource for a development of a policy for foreign language education in Thailand.